

BENDRIEJI SAUGOS PATARIMAI:

Namie

- Neįsileiskite nepažįstamų žmonių į butą.
- Reikalaukite, kad pareigūnai parodytų tarnybinį pažymėjimą.
- Prieš atidarydami duris, apžiūrėkite lankytoją.
- Nepasirašykite jokių dokumentų skubotai.
- Nedelsdami kreipkitės į policiją, jeigu jus apvogė arba apgavo. Skubiai pranešus ir tiksliai apibūdinus įtariamus asmenis bei jų automobilius, bus galima greičiau sulaikyti nusikaltėlius ir apsaugoti nuo nelaimių kitus žmones.
- Stenkitės, kad santykiai su kaimynais būtų šilti ir draugiški. Kaimynai nebus abejingi, jei pamatys įtartinus asmenis prie Jūsų buto durų.
- Susitarkite su kaimynais, kad, kai jūsų nėra, pasaugotų namus (butą). Už tai būkite pasiruošę pasaugoti jų namus, kai jie bus išėję ar išvykę.
- Paženklinkite vertingus daiktus, išgraviruokite ant jų numerius ar savo inicialus.
- Neatidarykite durų „atsitiktiniams“ žmonėms, „draudimo agentams“, įvairiems „specialistams“, kol pro duris, nenuėmę grandinėlės, nepatikrinsite jų dokumentų ir neįsitikinsite, kas iš tiesų jus aplankė.
- Atminkite, kad net patys geriausi užraktai geri tik tada, kai jais tinkamai naudojamas: užrakinkite duris visais užraktais, netgi kelioms minutėms, kai išeinatė į parduotuvę.
- Patikrinkite užraktus ir, jei būtina, sutvirtinkite buto duris.
- Sutemus būtinai uždenkite langus užuolaidomis. Jeigu pastebėjote, jog jūsų butą stebi ar prie jo sukinėjasi įtartini žmonės, skambinkite 112.
- Jei sugrįžę namo pastebėjote, kad bute jau pasisvečiavo piktadarys (atvertos durys, išdaužtas langas ir t.t.), neikite į butą – nusikaltėlis gal dar neišėjo. Užeikite pas kaimynus ir iškvieskite policiją.
- Jeigu jūs gyvenate viena, nenurodykite savo pavardės telefonų žinyne ar lentelėje prie durų. Nenurodykite nusikaltėliams, jog čia gyvena vieniša moteris.

Gatvėje

- Saugodamiesi nuo kišenvagių, nenešiokite vienoje piniginėje daug pinigų, išdėliokite juos keliose vietose.
- Jei apvogts, prarasite tik dalį santaupų.
- Nelaikykite piniginės krepšio viršuje, paslėpkite ją giliau, geriausia krepšio dugne.
- Stenkitės, kad rankinė netabaluotų už nugaros. Nešiokite ją priekyje (net jeigu tai nepatogu ar neelegantiška).
- Venkite spūsties. Jeigu tai neįmanoma, būkite ypač atidūs.
- Priėję prie grupės žmonių, pavyzdžiui, stotelėje, gerai apsidairykite ir būkite budrus.
- Jeigu troleibuse pastebėjote, kad kažkas stovi už jūsų kuprinės ir laiko ant rankos permestą striukę, žinokite: tai įspėjamasis signalas. Striukė pridengia kišenvagio rankos judesius, ir jis netrukus gali kibti į darbą.
- Vakaraus venkite trumpiausių maršrutų pro kiemus, tarpuvartes ir blogai apšviestomis gatvėmis.
- Eikite šaligatviu visada veidu į gatvės judėjimą, toliau nuo kelkraščio, kad piktadarys negalėtų nepastebėtas prie jūsų privažiuoti iš nugaros. Einant šalia bortelio taip pat sumažėja pavojus, jog nusikaltėlis gali užpulti, pasislėpęs už kampo ar tarpuvartėje.
- Pridenkite drabužiais brangius papuošalus.
- Jei namo parvažiuote taksi, paprašykite vairuotojo palaukti, kol įeisite į butą. Jei važiuojate automobiliu, visada įsidėmėkite vairuotojo veidą, kaip jis buvo apsirengęs, automobilio numerį, markę, spalvą.
- Jeigu jūsų rankose krepšelis (rankinė), eidami jį prispauskite arčiau kūno. Raktus visada laikykite ne rankinėje, bet kišenėje. Jei kas bando išplėšti rankinę, geriau atiduokite, atkakliai nesipriešinkite – jūsų gyvybė ir sveikata brangesnė už bet kokią nuosavybę.

- Jei gatvėje prie jūsų privažiavo automobilis ir vairuotojas pradėjo agresyviai elgtis, šaukite ir bėkite priešinga automobilio judėjimui kryptimi.
- Jei jums atrodo, kad kažkas jus seka, pereikite į kitą gatvės pusę. Jei jūsų spėjimas pasitvirtino, bėkite ten, kur gali būti žmonių (parduotuvę, autobusų, troleibusų stotelę), arba tiesiog prie ryškiai apšviestos gatvės dalies, šaukitės pagalbos.
- Eidami namo arba į darbą, dažniau keiskite įprastus maršrutus.

Kelionėje reikia saugotis:

- ⇒ Prie kasų, perkant bilietus.
- ⇒ Miegant laukiamojoje salėje.
- ⇒ Klausiant informacijos.
- ⇒ Kai kas nors užkalbina, t. y. nukreipia dėmesį.
- ⇒ Keičiant valiutą – kiek turi, kur laikai.
- ⇒ Perkant spaudą.
- ⇒ Užmigus traukinyje, autobuse, kai daiktai padėti ne vietoje (tai, kas man labai brangu: pinigai, dokumentai, laikau prie savęs, ant savęs, po savimi).
- ⇒ Vaišinantis su nepažįstamais asmenimis kupė ar vagone – restorane.
- ⇒ Laikant daiktus automatinėse saugojimo kamerose (ASK), svarbu, kad nebūtų pastebėta arba išgirsta, koks šifras surinktas.
- ⇒ Kai specialiai sugadinama ASK ir krovinių perstačius į kitą, nerinkti tokio pat kodo, nenusukus jo pirmojoje ASK.
- ⇒ Patikrinant, ar gerai veikia užraktas, nerinkti kodo, kol šalia yra bent vienas pašalinis asmuo.
- ⇒ Nepalikti saugoti daiktų svetimam žmogui.

Visuomeniniame transporte

- ✓ Stenkitės vengti stotelių, kur nėra žmonių, ypač sutemus. Autobuse, troleibuse visada sėskitės arčiau vairuotojo ar konduktoriaus.
- ✓ Priemiestiniuose traukiniuose nesėskite į tuščią vagoną. Pasistenkite įsitaisyti šalia kitų keleivių, arčiau išėjimo.

Saugos patarimai paaugliams

- ↗ Išeidami iš namų, pasistenkite, kad tėvai žinotų, kur išeinate ir kaip su jumis susisiekti, jei tokia būtinybė iškiltų.
- ↗ Pagal galimybę būkite gatvėje tarp draugų.
- ↗ Nesigėdykite paprašyti buto, kur svečiuojatės, šeimnininko leisti pranešti telefonu tėvams, jog jau vykstate namo.
- ↗ Atsisakykite nepažįstamo žmogaus pasiūlymo pavėžėti jus iki namų.
- ↗ Kai nepažįstamasis gatvėje kviečia užėiti pas jį į namus, mandagiai atsisakykite ir kuo skubiau eikite šalin.
- ↗ Kad ir kur būtumėte, pirmiausia sužinokite, kur yra telefonas, įsidėmėkite kelią iki durų, jei kilus pavojui tektų bėgti.

Saugos patarimai tėvams

- ⊗ Papasakokite vaikams, jog kiekvienas žmogus turi teisių, kurių niekas neturi atimti smurtu. Vaikai privalo žinoti, kad jų kūnas priklauso tik jiems.
- ⊗ Paaiškindite vaikams, kad jie turi teisę pasakyti „ne“ visiems, kas gali suteikti jiems skausmo ar padaryti žalos.
- ⊗ Įtikinkite vaikus, kad jie privalo jums papasakoti apie kiekvieną įvykį, atsitikusį gatvėje.

- ⊗ Paašškinkite vaikams, kad nepažįstamieji neturi jų liesti ir bučiuoti. Jie irgi neprivalo apkabinti ir bučiuoti nepažįstamųjų.
- ⊗ Išmokykite vaikus niekad nepradėti pokalbio su nepažįstamu žmogumi. Reikia tiesiog apsimesti, jog negirdi, ir greitai pasitraukti į šalį arba pabėgti.
- ⊗ Paašškinkite vaikams, kad leidžiate jiems pažeisti elgesio taisykles dėl savignyos ir visada jiems pritarite. Netgi tada, kai, kilus pavojui, jie kalbės netiesą ar smogs užpuolikui.

Saugos patarimai vairuotojams

- * Vairuodami automobilį, nepsikliaukite autostopininkais. Jei kas nors atsitiko kelyje, neatidarykite langelio ir neišlipkite iš automobilio, kol įsitikinsite, kokia iš tiesų situacija.
- * Vakaris savo automobilį visada palikite gerai apšviestoje vietoje, kur yra žmonių. Prieš išlipdami iš automobilio, apžiūrėkite, ar nepaliekate mašinoje vertingų daiktų, apsidairykite, ar Jūsų nestebi.
- * Sugrįždami prie gatvėje palikto automobilio, laikykite paruoštus raktelius ir iš pradžių įsitikinkite, ar automobilyje nieko nėra.
- * Jeigu pastebėjote įsilaužimo į automobilį požymių, jokia būdu netikrinkite, kas dingio, o nedelsdami iš artimiausio telefono skambinkite 112, grįžkite prie automobilio ir būkite šalia, nieko prie jo neprileisdami. Jeigu esate dviese ar daugiau žmonių, iš karto vienas eikite skambinti, o kiti saugokite įvykio vietą. Patartina kuo mažiau vaikščioti aplinkui.
- * Pastatę automobilį garaže, nebūkite tokie tikri, kad įvažiavote į tvirtovę.
- * Garažų spynos dažniausiai yra paprastos konstrukcijos, sklendės, durys netvirtos, prie įvažiavimo vartų nėra bendros signalizacijos, kuri būtų prijungta prie centrinio apsaugos pulto. Be to, garažuose dažnai laikoma pinigų, brangenybių, vaizdo aparatūros, kitų brangių prekių, gėrimų. Šią paslaptį kažkas sužino. Ir vėl nusikaltimas!

Pagal:

<http://www.lvprvytis.lt/informacija/patarimai/bendrieji-saugos-patarimai/>
<http://www.lvprvytis.lt/informacija/patarimai/saugos-patarimai-vaikams-paugliams/>
<http://www.lvprvytis.lt/informacija/patarimai/saugos-patarimai-vairuotojams/>

Parengė
vyresnioji socialinė pedagogė Jolita Dvelienė